

Elevundersøkelsen 2011 – analyse av mobbing, uro og diskriminering

Elevene rapporterer om noe mindre bråk og uro i timene, men andelen elever som opplever mobbing og diskriminering er uendret sammenlignet med tidligere år. Det viser den første analysen av resultatene fra Elevundersøkelsen 2011.

RAPPORT | SIST ENDRET: 07.06.2011

Tittel:

Mobbing, diskriminering og uro i klasserommet : analyse av Elevundersøkelsen 2011

Rapporten:

[Last ned rapporten \(PDF\)](#)

Forfatter:

Christian Wendelborg

ISBN:

978-82-7570-241-6 (Nettutgave)

Utgiver:

NTNU Samfunnsforskning

År:

2011

Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen gjennomføres årlig. Svarene elevene gir, analyseres i flere ulike rapporter hvert år.

[Her finner du en oversikt over disse rapportene](#)

Fortsatt mye uro i klasserommet, men vi ser en positiv tendens

På spørsmålet "Må lærerne bruke mye tid på å få ro i klassen?" finner forskerne en liten, men reell forbedring i perioden 2007–2011. Her er det imidlertid verdt å merke seg at 33 prosent av elevene i 2011 opplevde at lærerne ofte eller alltid må bruke mye tid på å få ro i klassen.

Tallene kan tyde på at mens guttene som gruppe forstyrres, blir jentene som gruppe forstyrret. Analysen viser også at det er mindre uro i videregående skole enn i grunnskolen.

Andelen elever som mobbes og mobber er uendret

Fremdeles svarer 8,5 prosent av elevene at de blir mobbet flere ganger i måneden. Denne andelen har vært uendret i perioden 2007–2011.

Hver fjerde elev som oppgir at de mobbes to til tre ganger i måneden eller oftere, svarer også at de ofte er med på å mobbe andre. Sammenhengen er tydelig og samsvarer med funn i internasjonale studier.

Analysen viser at det er klart flere gutter enn jenter som opplyser at de blir mobbet. Det er også flere gutter enn jenter som opplyser at de selv mobber.

Andelen som opplever mobbing avtar med økende alder/klassestrinn.

Elever som blir mobbet opplever mest mobbing fra medelever i klassen, deretter fra andre elever på skolen.

Andelen elever som opplever urettferdig behandling/diskriminering er uendret

Analysen viser at andelen elever som svarer at de blir urettferdig behandlet eller diskriminert på bakgrunn av kjønn, funksjonshemming, nasjonalitet, seksuell orientering, religion eller livssyn også er uendret over tid.

Guttene oppgir oftere enn jentene at de blir urettferdig behandlet/diskriminert.

Forskerne finner en svak tendens til at opplevd urettferdig behandling/diskriminering øker fra 8. til 10. trinn, for så å reduseres fram til Vg3.

Halvparten av alle elever som opplever mobbing opplever også at de blir urettferdig behandlet eller diskriminert på ett eller flere områder.

Tallene viser at elevene opplever mest urettferdig behandling/diskriminering fra lærerne, sammenlignet med andre grupper på skolen. Det er en tendens til at færre elever opplever diskriminering fra lærer i 2011 sammenlignet med tidligere år, men endringen er svært liten.

Elevundersøkelsen besvares av svært mange elever og gir skolene

mulighet til å forbedre elevenes læringsmiljø

Elevundersøkelsen kan gjennomføres to ganger hvert år, og skolene er pålagt å gjennomføre undersøkelsen på 7. trinn, 10. trinn og på Vg1 i vårsemesteret. Våren 2011 deltok flere enn 370 000 elever fra 5. trinn til og med Vg3. Dette er det høyeste antallet besvarelser noen gang.

Undersøkelsen skal gi elevene mulighet til å si sin mening om læring og trivsel på skolen. Samtidig får skolene viktig informasjon som kan bidra til å skape et bedre læringsmiljø for elevene.

De aller fleste elever svarer seriøst på Elevundersøkelsen

Resultatene fra Elevundersøkelsen skal etter gjennomføringen følges opp på den enkelte skole, og samtalen rundt resultatene lokalt gjør det mulig å oppklare eventuelle misforståelser og avdekke useriøse elevsvar. Ved å vise til tidligere oppfølging av resultatene fra Elevundersøkelsen kan skolens ledelse oppklare misforståelser og motivere elevene til å svare seriøst på undersøkelsen. Dette innebærer i praksis en god kvalitetssikring av undersøkelsen.

Analysen fra NTNU viser at elevenes svarmønster på spørsmålene om uro ikke viser noen avvikende tendenser, mens enkelte elever kan ha svart useriøst på spørsmål om mobbing og diskriminering.

NIFUs rapport "Hvis noen forteller om mobbing ..." (Rapport 48/2010) viste også at den store majoriteten av elevene svarte seriøst på Elevundersøkelsen, men også her fant forskerne små andeler av bestemte elevgrupper som kan ha svart useriøst.

Analysen av Elevundersøkelsen utføres av NTNU Samfunnsforskning AS

NTNU Samfunnsforskning AS skal analysere Elevundersøkelsen i perioden 2011–2013.

De har på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet sett spesielt på spørsmål om mobbing, uro og diskriminering. En mer omfattende analyse blir presentert når vi publiserer nye tall fra Elevundersøkelsen i Skoleporten i juni. Den årlige nasjonale analysen av Elevundersøkelsen kommer høsten 2011.

- [Nasjonale tall - andel](#)
- [Nasjonale tall - antall](#)
- [Nasjonale tall - gjennomsnitt og standardavvik](#)
- [Fylkestall - spørsmålsnivå](#)
- [Fylkestall 7. og 10. trinn - indeksnivå](#)